

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจของสภาคณาจารย์และข้าราชการในการรับและวินิจฉัยหนังสือร้องเรียน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๗๙.๑๕/๕๔๒๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการได้รับหนังสือร้องเรียน เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งมาจากผู้รับเรื่องร้องเรียนของสภาคณาจารย์และข้าราชการ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการร้องเรียนพฤติกรรมการสอนของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาพร มาพบสุข จึงได้นำหนังสือร้องเรียนเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาคณาจารย์และข้าราชการ และที่ประชุมสภาคณาจารย์และข้าราชการได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อหัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของผู้ถูกร้องเรียนเพื่อให้ดำเนินการตามสายงานบังคับบัญชาในเบื้องต้นต่อไป ต่อมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาพรได้ทราบเรื่องนี้ และเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวของสภาคณาจารย์และข้าราชการ ทำให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยและผู้บังคับบัญชาเข้าใจว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาพร มีพฤติกรรมการสอนไม่ดี ส่งผลให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาพรเกิดความเครียด และหมดกำลังใจในการทำงาน จึงได้ทำหนังสือร้องเรียนไปที่กระทรวงศึกษาธิการให้สั่งสอบสวน ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัย จึงส่งเรื่องดังกล่าวให้แก่มหาวิทยาลัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป จากข้อเท็จจริงข้างต้น มหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นปัญหาข้อกฎหมายว่า การดำเนินการของสภาคณาจารย์และข้าราชการดังกล่าวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และเพื่อเป็นแนวทางหรือเป็นบรรทัดฐานให้สภาคณาจารย์และข้าราชการได้ยึดถือปฏิบัติต่อไป จึงหารือปัญหา ดังนี้

๑. สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจรับเรื่องราวร้องเรียนหรือร้องทุกข์หรือไม่ และมีอำนาจในการวินิจฉัยหนังสือร้องเรียนหรือร้องทุกข์หรือไม่ ถ้ามี อำนาจดังกล่าวอยู่ภายใต้มาตรา ๒๓ อนุมาตราใด แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. เนื้อหาในหนังสือร้องเรียนถือว่าละเมิดหลักฐาน กรณีแวดล้อมที่ปรากฏชัดแจ้งตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาหรือของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจในการรับและวินิจฉัยหนังสือร้องเรียนหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓^๒ กล่าวคือ มาตรา ๒๓ (๒) บัญญัติให้สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ นั้น สภาคณาจารย์และข้าราชการมีความจำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากหลายๆ ฝ่าย รวมทั้งจากนักศึกษาซึ่งอาจเป็นผู้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณาจารย์ การเปิดรับเรื่องร้องเรียนจึงเป็นวิธีการหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการในมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ดี สภาคณาจารย์และข้าราชการไม่มีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องร้องเรียนแต่อย่างใด เนื่องจาก อำนาจในการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่ให้อำนาจไว้ตามลำดับของสายการบังคับบัญชา

^๑มาตรา ๒๒ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาคณาจารย์และข้าราชการ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

^๒มาตรา ๒๓ สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยแก่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

(๓) พิจารณารายการผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๔) เรียกประชุมคณาจารย์และข้าราชการเพื่อพิจารณากิจการของมหาวิทยาลัยและนำเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การปฏิบัติหน้าที่ของสภาคณาจารย์และข้าราชการถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และการดำเนินการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่เป็นเหตุในการดำเนินการทางวินัย

ดังนั้น จึงเห็นว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจตามมาตรา ๒๓ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการรับเรื่องร้องเรียนก่อนนำเสนอให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกร้องเรียนพิจารณาดำเนินการต่อไป

ประเด็นที่สอง เนื้อหาในหนังสือร้องเรียนถือว่าได้ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมที่ปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเพียงพอที่จะนำมาพิจารณาหรือไม่ เห็นว่า ประเด็นตามข้อหาข้อนี้ เป็นการขอให้พิจารณาเกี่ยวกับความชัดเจนของพยานหลักฐานที่ปรากฏในหนังสือร้องเรียน กรณีจึงเป็นการขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริง มิใช่การพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะรับข้อหาข้อนี้ในประเด็นนี้ไว้พิจารณาได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗^๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๒

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(๒) รับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(๓) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย